

Esta espectacular ferverza é coñecida como **Ferverza das Hortas ou Ferverza de Santa Marta**. Quizais sexa este salto de auga uno dos máis espectaculares da provincia da Coruña, ocupando un posto destacado na lista das **máis fermosas e altas de Galicia**. Á Ferverza das Hortas a forma un arroio chamado Rigueiro de Saímes que tan só uns metros máis abaixo entrega as súas augas ao río Ulla, que neste lugar atópase embalsado pola presa do Salto de Touro. Este pequeno arroio fai de límites políticos entre as parroquias de Turces, en Touro, e a de Dombadán, en Arzúa, polo que podemos dicir que a Ferverza das Hortas localízase nos dous concellos, **Arzúa e Touro**.

Noticias

Os veciños de Cambre capturan imaxes ambientais para o calendario 2022

Cambre xa ten **calendario para o 2022**, e non se trata de calquera tipo de almanaque, senón d'un **ambiental** que estará conformado, ademais, por imaxes capturadas polos propios veciños/as. Como parte da campaña de conservación da flora e fauna municipal, o Concello puxo en marcha un **concurso de fotografía** no que se presentaron unhas 40 instantáneas que mostran a **riqueza natural do municipio** convertendo, para iso, ás propias especies de fauna e flora autóctonas nas auténticas protagonistas da imaxe.

Máis Info

O Concello da Coruña renova a súa frota con coches eléctricos cero emisións

Os coches de servizo do Concello xa **non emitirán emisións de dióxido de carbono**. Estes novos vehículos conformarán a frota da administración, iranse renovando de maneira progresiva ata substituír toda a frota. Os novos coches non só axudarán a **reducir os niveis de emisión de CO2**, senón que tamén **producirán menos ruído** que o resto de vehículos. A nova frota será utilizada polos técnicos de Infraestruturas nos seus desprazamentos a distintas obras da cidade. Ademais, a administración instalou unha rede de recarga rápida na estación de autobuses.

Máis Info

Razo, en Carballo, acolleu o sábado un simulacro de rescate de fauna mariña ameazada

A Coordinadora para o Estudo dos Mamíferos Mariños (CEMMA) organizou o pasado sábado, en Carballo, un simulacro de rescate de fauna mariña ameazada, como **tartarugas e mamíferos mariños**. A actividade enmárcase na divulgación sobre a Rede de Varementos de Galicia que leva a cabo con **axuda da Deputación da Coruña** para proxectos de actividades no ámbito do medio ambiente para 2021. Así, en próximas semanas, terán lugar actividades similares en Corme e Miño.

A iniciativa consistiu en **expor a presenza de especies obxectivo da asistencia a varementos**, as diferenzas básicas entre as tartarugas (réptiles) e lobos mariños e cetáceos (mamíferos), así como o que unha persoa debe facer para poder asistir en primeira instancia a un animal varado.

Máis Info

Como converter o teu coche en histórico para que poida seguir circulando

Segundo a Dirección Xeral de Tráfico (DXT), un **vehículo histórico** é aquel que pola súa antigüidade, de **polo menos 30 anos, interese ou singularidade** mereza unha consideración especial que protexa o seu carácter representativo e simbólico, resgardando así o patrimonio cultural e simbólico do noso tempo e permitindo a súa utilización coa debida seguridade técnica e mecánica.

Este tipo de vehículos, matriculados como históricos, **poderán seguir circulando de maneira excepcional polas Zonas de Baixas Emisións (ZBE)**, como Madrid Central, así como nas principais capitais europeas que xa estableceron estas áreas de circulación restrinxida.

Máis Info

Cando a natureza está na porta do colexio

A pandemia de coronavirus motivou que se aprecie máis o contacto coa natureza e propiciou algunhas modificacións na forma que tiñamos de vivir ata entón, como o cambio de residencia. Así, **algunhas familias se han ir a vivir a zonas despoboadas nas que poder estar rodeados de medioambiente** e pensar en desenvolver o seu futuro laboral e persoal nestes lugares. **Con este movemento, colexios que estaban a piques de desaparecer lograron sobrevivir**, algo que cobra especial importancia tendo en conta que en moitas ocasións poden ser o único núcleo sociocultural e converterse en axente transformador para o cambio nesas rexións, tanto para os nenos e nenas en etapa escolar como para o resto de habitantes. **Nalgunhas destas zonas é nos Colexios Rurais Agrupados (CRA) onde se imparte educación Infantil e Primaria**. Centros que atenden a distintas localidades e a cuxas aulas, situadas en diferentes pobos, os docentes chegan por estrada.

Máis Info

Sabías que...

O Taku é un dos **glaciares alpinos máis profundos**, o espesor da lingua de xeo alcanza os 1.480 metros, un quilómetro e medio desde o leito glacial ata a súa superficie. **Xa non**. As imaxes recollidas pola NASA indican que no últimos cinco anos, o xigante Taku comezou a fundirse por primeira vez desde 1946, que é cando empezou a estudarse.

Mestura informativa

RECEITA ECOLÓXICA: Confeitura de mouras ecolóxicas

Ingredientes:

- 1 quilo mouras ecolóxicas
- 600 g azucre moreno

Pasos:

Poñer nunha cazuela as mouras recentemente recollidas da árbore, limpalas con coidado baixo un chorro de auga. Escurrírlas e unha vez metidas na cazuela tapalas e poñer lume lento ata que empecen a sacar o seu mollo, removéndoas a miúdo, máis ou menos, de cinco a dez minutos. Logo engadiremos o azucre mesturando ben todo.

Tense que ir removendo constantemente ata que se evapore a maior parte do líquido...

Máis Info

A Diputación da Coruña acomete a ampliación da rede ciclista metropolitana

O presidente da Deputación da Coruña, Valentín González Formoso, e o delegado do Goberno en Galicia, José Miñones, presentaron a ampliación da rede ciclista metropolitana.

A actuación está **cofinanciada nun 80% con fondos europeos Feder** a través do Instituto para a Diversificación e o Aforro da Enerxía (IDAE) e o seu orzamento ascende a dous millóns de euros. A senda supón a ampliación da rede ciclista metropolitana e enmárcase, segundo o presidente provincial, na aposta por un **novo modelo de sustentabilidade**. Pola súa banda, Miñones puxo de relevo a colaboración institucional para dotar de servizos á cidadanía, dixo.

Máis info

O Oceanográfico logra reproducir a unha especie ameazada de cabaliño de mar

O Oceanográfico de Valencia logrou reproducir por primeira vez nas súas instalacións 30 cabaliños de mar de fuciño longo (**Hippocampus guttulatus**), unha especie presente nas costas europeas e incluída no Catálogo Español de Especies Ameazadas, polo que a súa cría no medio controlado considérase todo un éxito para a conservación.

A complexidade de desenvolver este cabaliño de mar nun acuario reside na **dificultade do apareamiento** e, sobre todo, na supervivencia dos recentemente nados, segundo fontes do parque. Os animais precisan duns **requirimentos especiais** canto a **temperatura e modificación dos parámetros da auga, alimentación e tipo de acuario**.

Máis Info

Cubillos del Sil acollerá a primeira planta de reciclaxe de baterías de vehículos eléctricos en España

A planta de reciclaxe de baterías de vehículos eléctricos trátase dunha clara aposta polo **desenvolvemento sostible e a protección ambiental**, a través da economía circular. A nova empresa conxunta xestionará a recollida de baterías eléctricas en **España e Portugal**, o seu almacenamento temporal seguro e o seu transporte a Cubillos del Sil, para o seu posterior tratamento. O compoñente circular desta alianza reside na propia actividade da mesma: **reutilización e recuperación**.

Máis Info

Boas Prácticas

Arteixo instalará un sistema público de bicicletas con aparcamentos

O Concello de Arteixo presentará aos fondos **Next Generation** un sistema de bicicletas público para obter financiamento. O municipio coruñés é o único de Galicia con **menos de 50.000 habitantes** que pode optar a estes fondos porque dispón dun **sistema público de autobuses** que conectan as diferentes parroquias, así como dun **plan de mobilidade urbana sostible**, dúas condicións que hai que cumprir para acceder aos Next Generation.

Para a súa posta en marcha se prevé a **adquisición** dun parque de **100 bicicletas mecánicas e 35 de apoio eléctrico**, e **12 estacións de distribución das bicicletas**.

Máis info

Senterada, pobo autosuficiente

Un pequeno municipio de Lleida aposta pola **alimentación ecolóxica, local e comunitaria**. Máis de 200 veciños están a cultivar terras abandonadas dos seus avós.

Camiñan cara á autosuficiencia alimentaria recuperando os hortos urbanos que os seus avós cultivaban e que quedaron abandonados. A volta á pequena localidade de persoas novas despois da súa experiencia universitaria cambiouno todo. **Font** é impulsora de **Senterada Comestible** o proxecto de **agricultura hortícola e ecolóxica** que comezou hai poucos anos coa recuperación duns limitados terreos municipais para plantar aromáticas e especies comestibles en extinción.

Máis Info

As maquinillas de afeitar dos españois reciclaranse por primeira vez

A marca BIC, líder mundial en papelería, acendedores e maquinillas de afeitar, e TerraCycle® líder mundial no tratamento de residuos difíciles de reciclar, puxeron en marcha o primeiro programa gratuito en España de reciclaxe para dar unha segunda vida ás maquinillas de afeitar. A través do **Programa de reciclaxe BIC® de Maquinillas de afeitar**, **BIC e Terracycle®** recollen maquinillas por todo o territorio peninsular español. Recollidas, as **pezas** sepáranse e reciclan para convertelas en materia primeira para facer jaboneras ou outros artigos de baño. As **coitelas** fúndense en lingotes para a súa reutilización na industria metalúrxica. O programa contribúe á economía circular

Máis Info

Axenda Ambiental

- ✿ **V Xornadas Internacionais Ambientais & Turismo Sostible no Camiño Portugués-Xacobeo 21-22** (Caldas de Reis, 20-21 outubro 2021). (info@medioambienteysalud.com)
- ✿ **Novidades bibliográficas** máis destacadas incorporadas á **Biblioteca e Centro de Documentación Ambiental do CEIDA** durante o pasado mes de **setembro**.

Ver Boletíns anteriores

Deputación da Coruña
Servizo de Desenvolvemento Territorial e Medio Ambiente
Email: medioambiente@dacoruna.gal